

Täydellinen päivä

EMILY HENRY

SUOMENTANUT TAINA WALLIN

KARISTO
HÄMEENLINNA

Englanninkielinen alkuteos *Beach Read*

A Jove Book. First published by Berkley, an imprint of Penguin Random House LLC.

Copyright © 2020 by Emily Henry

All rights reserved.

Published in agreement with the author, c/o BAROR INTERNATIONAL, INC.,

Armonk, New York, U.S.A.

Suomenkielinen laitos © Karisto / Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

Lainauksen J. R. R. Tolkienin teoksesta *Taru sormusten herrasta, Sormuksen ritarit*

sivulla 174 on suomentanut Panu Pekkanen.

ISBN 978-951-1-40242-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

*Joeylle:
Olet todellakin lempi-ihmiseni!*

Talo

MINULLA ON YKSI KOHTALOKAS heikkous. Haluan ajatella, että meillä kaikilla on. Tai ainakin se ajatus helpottaa asioita, kun kirjoitan – kehitelen tarinointeni hahmoja jonkin sellaisen ominaisuuden ympärille, joka saa heidät käyttäytymään oman etunsa vastaisesti, niin että tuo tietty persoonallisuuden piirre määrää kaikkea, mitä heille tapahtuu: se on se jokin, johon he ovat oppineet turvautumaan suojellakseen itseään ja johon he takertuvat aina vain, vielä silloinkin kun se on jo lakannut hyödyttämästä heitä.

Voi esimerkiksi olla, että ihmisellä on ankarat vanhemmat, jotka ovat aina sanelleet kaiken lapsensa elämässä. Niinpä, välttyäkseen pettymyksiltä, kyseinen henkilö on oppinut, ettei kannata edes miettiä, mitä itse toivoisi ja haluaisi. Pitkään se on onnistunutkin. Mutta nyt, käsitettyään ettei ole ikinä saanut sitä, mitä ei edes *tiennyt* halunneensa, henkilö kiittää pitkin moottoritietä keski-ään kriisissä hom-

matulla avoautolla, takapenkillä matkalaukullinen rahaa, takakontissa mies nimeltä Stan.

Ehkä kohtalokas heikkoutesi on se, ettet käytä suunta-
vilkkoa.

Tai ehkä olet minun laillani toivoton romantikko. Tariana on vain pakko kertoa. Sitä, joka kertoo omasta elämästäsi, taustalla melodramaattinen ääniraita, ja kultainen valo leikkaa auton ikkunoista sisään.

Se alkoi, kun olin kahdentoista. Vanhempani istuttivat minut sohvalle ja kertoivat uutisensa. Äiti oli saanut diagnoosin – epäilyttävä solumuutos vasemmassa rinnassa – ja hän toisti niin monta kertaa, etten saisi murehtia turhaan, että aloin jo uskoa joutuvani kotiaarestiin, jos jäisin kiinni turhasta murehtimisesta. Äiti oli tarmokas, nauravainen ihminen, optimisti, ei missään nimessä mikään murehtija, mutta näin kyllä, että nyt hän oli kauhuissaan, joten niin olin minäkin. Istuin sohvalla kauhusta jäykkänä tietämättä mitä sanoa, koska kaikki, mitä sanoisin, melko varmasti vain pahentaisi tilannetta.

Mutta sitten minun kirjoihin menevä kotikissaisäni teki jotakin odottamatonta. Hän nousi seisomaan ja tarttui meitä käsistä – toisella kädellään äitiä, toisella minua – ja sanoi: *Tiedättekö, mitä meidän pitää tehdä, että nämä ikävät tunteet häipyvät? Tanssia!*

Asuinalueellamme ei ollut baareja tai klubeja, vain yksi hyvin tavanomainen pihviravintola perjantai-illan coverbändeineen, mutta äidin ilme kirkastui kuin isä olisi juuri ehdottanut, että lentäisimme yksityiskoneella Copacabanalle.

Äidillä oli yllään vaaleankeltainen mekkonsa ja korvissa taotut metalliset korvakorut, jotka säihkyivät valon osuessa

niihin. Isä tilasi itselleen ja äidille kaksikymmentä vuotta vanhaa skottilaista ja minulle Shirley Templen, ja me hymimme ja pyörimme, kunnes olimme pökerryksissä ja kompastelimme nauraen toisiimme. Nauroimme niin että tuskin pysyimme pystyssä, ja pidättyväisyydestään tunnettu isäni lauloi mukana *Brown Eyed Girliä* ikään kuin huoneen täysi ihmisiä ei olisi tuijottanut.

Sitten pakkauduimme uupuneina autoon ja ajoimme kotiin pitkin hiljaisia katuja, äiti ja isä etupenkillä kädet tiukasti toistensa käsissä, ja minä kallistin pääni autonikkunaa vasten ja katsoin katulamppujen valoja niiden välkähdellessä ohi ja ajattelin: *Ei mitään hätää. Meillä ei ole mitään hätää.*

Ja sillä hetkellä sen oivalsin: vaikka maailma olisi pimeä ja pelottava, on rakkautta, joka voi tarttua kädestä ja lennättää tanssimaan, on naurua, joka voi poistaa osan tuskasta, on kauneutta, joka voi lävistää pelon ja kauhun. Päätin, että omassa elämässäni tulee aina olemaan niitä kaikkia. Eikä vain itseni vuoksi vaan myös äidin ja ympärilläni olevien ihmisten.

Elämässä olisi tarkoitus. Olisi kauneutta. Olisi kynttilänvaloa ja Fleetwood Mac soimassa hiljaa taustalla.

Pointti on siis se, että aloin kertoa itselleni kaunista tarinaa omasta elämästäni, kohtalosta ja siitä, miten asiat järjestyvät, ja kaksikymmentäkahdeksanvuotiaana tarinani oli täydellinen.

Täydelliset (syövästä vapautuneet) vanhemmat, jotka soittelivat minulle useita kertoja viikossa hiprakassa viinistä tai toistensa seurasta. Täydellinen (spontaani, useita kieliä puhuva, satayhdeksänkymmentäsenttinen) poika-

ystävä, joka työskenteli päivystyspoliklinikalla ja osasi valmistaa kukkoa viinissä. Täydellinen, nuhjuisen chic asunto Queensissä. Täydellinen työ kirjailijana (inspiraation lähteenä täydelliset vanhemmat ja täydellinen poikaystävä), ja romanttisten romaanieni kustantajana Sandy Lowe -kirjat.

Täydellinen elämä.

Se oli kuitenkin vain tarina, ja kun juoneen avautui yksi ammottava aukko, koko juttu hajosi. Niin tarinoissa käy.

Nyt, kaksikymmentäyhdeksänvuotiaana, olin onneton, rahaton, semikoditon, erittäin sinkku, ja istuin autossa edessäni tämä upea järvenrantatalo, jonka pelkkä olemassaolo sai minut tuntemaan kuvotusta. Elämäni romantisoiminen ei hyödyttänyt minua enää, mutta kohtalokas heikkouteni ei ollut kadonnut mihinkään: se istui pelkääjän paikalla naarmuuntuneessa Kia Soulissani ja selosti tarinan käännteitä:

January Andrews tuijotti autonikkunasta hämärää rantaa, johon aallot raivokkaasti iskivät. Hän koetti parhaansa mukaan saada itsensä vakuuttuneeksi siitä, että tänne tulo ei ollut ollut paha virhe.

Sitä se oli, ehdottomasti, mutta parempaakaan vaihtoehtoa ei ollut. Jos on aivan rahaton, ei ole varaa kieltäytyä ilmaisesta majoituksesta.

Sammutin moottorin ja tuijotin suuren huvilan julkisivua säihkyvine ikkunoineen ja satumaisine kuisteineen. Hapsottavat rantakaurat tanssahtelivat talon ympärillä lämpimässä tuulessa.

Vertasin GPS:ään kirjoittamaani osoitetta avaimessa olevaan käsin kirjoitettuun osoitteeseen. Tämä se oli, ei epäilystäkään.

Viivyttelin vielä hetken, ehkä odottaen jonkin maailmanlopun asteroidin vievän minulta hengen, ennen kuin olisi pakko tehdä päätös ja mennä sisään. Lopulta henkäisin syvään, astuin ulos autosta ja keplottelin takapenkiltä matkailaukkuni, jonka saumat olivat revetä tavaroiden paljoudesta, sekä pahvilaatikon, joka oli täynnä 1,75 litran ginipulloja.

Työnsin hiuksia pois silmiltä ja tarkastelin ruiskukan-sinisiä kattopaanuja ja vitivalkeisia nurkkalautoja ja ikkunan-puitteita. *Kuvittele, että olet vain varannut talon Airbnb:ltä.*

Heti paikalla mieleeni välähti kuvaus talosta Airbnb-kohteena: *Ihastuttava kolmen makuuhuoneen ja kolmen kylpyhuoneen järvenrantatalo. Hurmaava todiste siitä, että isäsi oli kusipää ja koko tähänastinen elämäsi on ollut valhetta.*

Lähdin nousemaan heinikköisessä mäenrinteessä olevia portaita jalat täristen, veri pauhaten korvissa kuin paloletkuista syöksyvä vesi, odottaen hetkeä, jolloin Tuonelan portit avautuisivat ja maa katoaisi jalkojeni alta.

Se tapahtui jo. Viime vuonna. Et kuollut siihen, joten et kuole tähänkään.

Kaikki kehoni aistimukset tuntuivat terävöityvän siinä kuistilla seistessäni. Kasvojen kihelmöinti, kouristava tunne vatsassa, niskaa pitkin valuva, pistelevä hiki. Laskin ginilaatikon lonkkani varaan ja työnsin avaimen lukkoon puoliksi toivoen, että ovi ei avautuisi. Että koko juttu osoittautuisi yksityiskohtia myöten laadituksi kepposeksi, jonka isä oli tehnyt meille ennen kuolemaansa.

Tai vielä parempi: hän ei ollutkaan oikeasti kuollut. Hän hyppäisi esiin jostakin puskasta ja huutaisi: ”Haa – menit lankaan! Ethän sinä tosissasi uskonut, että elin kaksoiselämää? Et kai sinä oikeasti uskonut, että omistin kokonaisen

toisen *talon* ja elin siellä jonkun aivan muun naisen kuin äitisi kanssa?”

Avain kääntyi lukossa vaivattomasti. Ovi avautui sisään-päin.

Talossa oli hiljaista.

Suru lävisti minut yhtäkkiä. Sama kivulias suru, joka oli iskenyt vähintään kerran päivässä siitä saakka, kun äiti oli soittanut ja kertonut isän aivohalvauksesta, nyhykäissyt sanat: *Isäsi on kuollut, Janie.*

Ei enää isää. Ei täällä. Ei missään. Ja sitten iski se toinen tuska, puukko joka kääntyi sisuksissa: *Sinun tuntemaasi isää ei koskaan edes ollut.*

Minulla ei oikeasti ollut koskaan ollut sitä isää, sen enempää kuin exääni Jacquesiakaan viinikukkoineen.

Se oli vain tarina, jota olin kertonut itselleni. Tästä lähtien vaihtoehdot olivat joko epämiellyttävä totuus tai ei mitään. Terästäydyin ja astuin sisään.

Ensimmäinen ajatukseni oli, että epämiellyttävä totuus ei ollutkaan totaalisen epämiellyttävä. Isän lemmenpesässä oli avara pohjaratkaisu: olohuone avautui aika cooliksi keittiöksi, jossa oli siniset laatat. Seinänkorkuiset ikkunat kodikkaan aamiaisnurkkauksen takana antoivat tummaksi petsatulle aurinkoterassille.

Jos tämä olisi ollut äidin talo, sisustus olisi koostunut pelkästään neutraalin vaaleista, rauhoittavista sävyistä. Bohemi huone, johon olin astunut, olisi sopinut paremmin minun ja Jacquesin vanhaan asuntoon kuin vanhempieni kotiin. Tunsin lievää pahoinvointia, kun kuvittelin isän tänne kaikkien näiden esineiden keskelle, jollaisia äiti ei olisi ikinä valinnut. Rustiikkinen, käsinmaalattu ruokapöytä,

tummat kirjahyllyt, keskeltä kuopalle vajonnut sohva, jolla oli iso kasa toisiinsa sopimattomia tyynejä.

Minun tuntemastani isästä ei näkynyt täällä merkkiäkään.

Puhelin alkoi soida taskussani. Laskin laatikon keittiön graniittitasolle ja vastasin.

”Haloo?” Ääni tuli suustani ohuena ja käheänä.

”Miltä siellä näyttää?” kysyttiin langan toisesta päästä ilman esivalmisteluja. ”Onko siellä seksiluola?”

”Shadi?” arvasin. Siirsin puhelimen olkapään varaan, jotta sain avattua yhden ginipulloistani, ja otin vahvistavan hörpyn.

”Olen oikeasti huolissani siitä, että olen ainut ihminen, joka voi soittaa sinulle ja kysyä tuota”, Shadi vastasi.

”Olet ainut ihminen, joka edes tietää koko lemmenpestä”, totesin.

”Minä en ole ainut ihminen, joka tietää siitä”, Shadi huomautti.

Se oli periaatteessa totta. Kun sain viime vuonna isän hautajaisissa tietää hänen salaisesta järvenrantatalostaan, äiti oli tiennyt asiasta jo vaikka kuinka kauan. ”Hyvä on”, sanoin. ”Sinä olet ainut ihminen, jolle *minä* olen kertonut siitä. Mutta anna minun vetää hetki henkeä. Olen ihan vasta tullut.”

”Ai kirjaimellisesti ihan vasta?” Shadi kysyi. Hän hengitti raskaasti, mikä tarkoitti, että hän käveli juuri kovaa vauhtia kohti ravintolaa, jossa oli töissä. Koska päivärytmimme oli niin erilainen, puhuimme useimmiten puhelimesta silloin, kun Shadi oli matkalla töihin.

”Kuvaannollisesti”, vastasin. ”Kirjaimellisesti olen ollut täällä kymmenen minuuttia, mutta vasta nyt minusta alkaa tuntua, että olen saapunut *perille*.”

”Todella viisasta”, Shadi sanoi. ”Ihan älyttömän syvälistä.”

”Shh. Yritän hahmottaa tätä kokemusta.”

”Katsoisit nyt, onko siellä se seksiluola!” Shadi kiirehti sanomaan kuin olisin ollut aikeissa lyödä hänelle luurin korvaan.

En ollut aikeissa lyödä hänelle luuria korvaan. Pidin vain puhelinta korvallani, pidättelin hengitystä, yritin pidätellä tiuhaan takovaa sydäntäni aloillaan rinnassa samalla kun silmäilin isäni salaista toista elämää.

Ja silloin, juuri kun olin saanut itseni vakuuttuneeksi siitä, että isä ei missään nimessä ollut voinut viettää tässä talossa aikaansa, huomasin jotakin kehystettynä, ripustettuna seinälle. Kolme vuotta vanha lehtileike, *The New York Times Best Seller* -lista, sama jonka isä oli ripustanut takan yläpuolelle kotona. Siinä minä olin, numerolla viisitoista, alimpana. Ja kolme sijaa minua ylempänä – kuin jostakin kieroutuneesta kohtalonoikusta – oli college-aikainen kilpailijani, Gus (nykyisin hänet tosin tunnettiin nimellä Augustus, koska Vakavahenkinen Mies), ja hänen korkeakirjallinen esikoisteoksensa *Valaistumiset*. Se oli pysynyt listalla viisi viikkoa (ei sillä, että olisin laskenut (minä todellakin laskin)).

”No?” Shadi hoputti. ”Kerro nyt jotain!”

Käännyin, ja silmiini osui mandala-kuviainen seinävaate sohvan yläpuolella.

”Mietiskelin tässä juuri, mahtoiko isä pössytellä täällä ruohoa.” Käännyin kohti talon päätyseinällä olevia ikkunoita, jotka olivat jokseenkin täysin samassa linjassa naapuritalon ikkunoiden kanssa. Sellaista suunnitteluvirhettä äiti ei olisi ikinä jättänyt huomiotta talokauppoja tehdessään.

Tämä ei kuitenkaan ollut äidin talo, ja näin suoraan naapurin työhuoneeseen, jonka seiniä peittivät lattiasta kattoon ulottuvat kirjahyllyt.

”Tsiisuus, January – ehkä se onkin kannabiskasvattamo eikä mikään lemmenpesä!” Shadi sanoi kuulostaen ilahtuneelta. ”Sinun olisi pitänyt lukea se kirje. Olet ymmärtänyt väärin koko jutun. Isäsi jätti sinulle perhefirman, ja se nainen oli hänen liikekumppaninsa eikä rakastajattarensa.”

Asiat olivat kai aika huonolla tolalla, kun toivoin Shadin olevan oikeassa.

Niin tai näin, minulla oli ihan oikeasti ollut aikomus lukea isän kirje. Olin vain odottanut oikeaa ajankohtaa, toivonut että pahin suuttumukseni laantuisi ja isän viimeiset sanat tuntuisivat lohdullisilta. Nyt oli kuitenkin ehtinyt kulua kokonainen vuosi, ja kauhu, jota ajatus kirjeen avaamisesta minussa herätti, vain kasvoi päivä päivältä. Oli niin epäreilua, että isä sai sanoa viimeisen sanan eikä minulla olisi mahdollisuutta vastata. Huutaa tai parkua tai vaatia lisäselityksiä. Kirjeen avattuani paluuta ei olisi. Se olisi siinä. Lopulliset jäähyväiset.

Toistaiseksi kirje siis eleli tyytyväisenä, joskin yksinäisenä, Queensistä mukaan raahaamani ginilaatikon pohjalla.

”Ei tämä ole kasvattamo”, sanoin Shadille, avasin liukuoven takapihalle ja astuin ulos terassille. ”Ellei kama sitten ole kellarissa.”

”Ei voi olla”, Shadi väitti. ”Kellarissa on seksiluola.”

”Ei puhuta enää minun masentavasta elämästäni”, sanoin. ”Kuuluuko sinulle mitään uutta?”

”Viittaatko tuolla Kirottuun kotsaan?” Shadi kysyi. Jos hänellä olisi ollut vähemmän kuin neljä kämppistä kenkä-

laatikon kokoisessa asunnossaan Chicagossa, olisin ehkä voinut olla parhailaan hänen luonaan. Toisaalta Shadin luona olisi mahdotonta saada aikaan yhtään mitään. Ja taloudellinen tilanteeni oli niin keho, että minun oli aivan pakko saada aikaan edes jotakin. Minun oli pakko saada seuraava kirjani valmiiksi tässä helvetinloukossa, joka vapautti minut vuokranmaksusta. Sen jälkeen minulla ehkä olisi varaa omaan Jacquesista vapaaseen asuntoon.

”Jos haluat puhua Kirostusta kotsasta, niin sitten viitataan”, sanoin. ”Anna tulla.”

”Ei ole edelleenkään sanonut minulle mitään.” Shadi huokaisi kaihoisasti. ”Mutta minä *tunnen*, niin kuin vaitonvaraisesti, että hän katsoo minua aina kun olemme yhtä aikaa keittiössä. Meillä on nimittäin yhteys.”

”Eikö sinua yhtään huolestuta, että se yhteys ei ehkä olekaan sinun ja sen tyyppin välillä, joka pitää sitä antiikin aikaista pork pie -hattua, vaan sinun ja hatun alkuperäisen omistajan haamun välillä? Mitä sinä sitten teet, jos tajuat rakastuneesi haamuun?”

”Öm.” Shadi jäi miettimään hetkeksi. ”Kai minun pitäisi siinä tapauksessa päivittää Tinder-profilini.”

Kevyt tuuli nousi järveltä mäen alta ja lennätti ruskeat, lainehtivat hiukseni olkapäitteni yli. Laskeva aurinko sinkosi kultaiset valokeihäänsä kaikkialle niin kirkkaina ja kuumina, että jouduin siristelemään nähdäkseni auringon rannalle valamat oranssin ja punaisen sävyt. Jos tämä olisi ollut vain jokin talo, jonka olin sattunut vuokraamaan, en olisi voinut kuvitellakaan parempaa ympäristöä kirjoittaa ihana rakkaustarinani, jota olin lupailut Sandy Lowe -kirjojen väelle jo monta kuukautta.

Tajusin, että Shadi oli puhunut koko ajan. Lisää juttua Kirotusta kotsasta. Miehen nimi oli Ricky, mutta emme koskaan käyttäneet sitä nimeä. Puhuimme Shadin rakkaus-elämästä aina koodikielellä. Oli eräs vanhempi mies, joka omisti jumalaisen kalaravintolan (Kalojen herra), ja sitten oli eräs tyyppi, jota olimme kutsuneet Markiksi, koska hän näytti aivan joltakulta toiselta, *kuuluisalta* Markilta, ja nyt kuvioissa oli sitten tämä uusi työkaveri, baarimikko, jolla oli aina hattu päässä, mitä Shadi inhosi, mutta ei silti voinut vastustaa tyyppiä.

Havahduin takaisin keskusteluumme, kun Shadi sanoi: ”Heinäkuun neljännen viikonloppu? Voinko tulla silloin käymään?”

”Siihen on yli kuukausi.” Mieleni teki väittää, etten edes olisi täällä enää silloin, mutta tiesin, ettei se ollut totta. Minulta menisi vähintään kolme kuukautta kirjoittaa kirja, tyhjentää talo ja saada molemmat myydyiksi, jotta voisin (toivottavasti) singahtaa takaisin suhteellisen mukavaan elämään. Ei kuitenkaan New Yorkissa – se oli liian kallis paikka.

Duluthiin minulla varmaankin olisi varaa. Jos asuisin siellä, äiti ei tulisi ikinä käymään luonani, mutta emme me toisaalta tämän kuluneen vuoden aikana olleet kovin paljon kyläilleet toisissamme muutenkaan, lukuun ottamatta kolmen päivän vierailuani kotona joulun aikaan. Äiti raahasi minut mukaansa neljälle eri joogatunnille, kolmeen täpötäyteen mehubaariin sekä *Pähkinänsärkijän* esitykseen, jonka pääroolin tanssi joku tyttö, josta en ollut koskaan kuullut. Äiti tuntui pelkäävän, että jos jäisimme sekunniksikaan kahden, puheenaihe nimeltä Isä tulisi vääjäämättä esiin ja nielaisisi meidät tuliseen pätsiinsä.

Ystäväni olivat aina olleet minulle kateellisia äidin ja minun suhteesta. Siitä, miten usein ja avoimesti (tai niin olin ainakin kuvitellut) me puhuimme keskenämme, miten hauskaa meillä oli yhdessä. Nyt me enimmäkseen vain jätimme ääniviestejä toistemme puhelimiin oikeastaan edes haluamatta saada toisiamme kiinni.

Siinä missä minulla oli ennen ollut rakastavat vanhemmat ja avomies, nyt minulla oli periaatteessa enää Shadi, aivan liian pitkän välimatkan päässä asuva paras ystäväni. Ainut hyvä puoli muuttamisessa New Yorkista North Bear Shoresiin Michiganiin oli se, että olin lähempänä Shadia, joka asui Chicagossa.

”Heinäkuun neljänteen on liian pitkä aika”, valitin. ”Eihän sinulla ole tänne kuin kolmen tunnin ajomatka.”

”Joo, paitsi että minä en osaa ajaa.”

”Olisikohan sinun parempi antaa koko kortti pois?” kysyin.

”Usko huviksesi, minä todella odotan, että sen voimassaoloaika päättyy. Se tulee olemaan *niiin* vapauttavaa. Tajuatko, miten ärsyttävää on, kun porukka olettaa, että osaan ajaa vain koska minulla sattuu olemaan ajokortti?”

Shadi oli kaamean huono kuski. Hän huusi kauhusta aina kääntyessään vasemmalle.

”Ja tiedäthän sinä, millaista meidän alalla on työvuorojen kanssa. Minua ihan oikeasti lykästi, kun pomo sanoi, että voin pitää heinäkuun neljännen vapaata. Tosin hän luultavasti odottaa vastapalvelukseksi poskihoitoa.”

”Ei missään nimessä. Poskihoidot on varattu suuria juhlapyyhiä varten. Nyt sinulla on käsissäsi vain kunnan vanhan-aikainen jalkahomma vaihtokaupan välineenä.”

Otin taas hörpyn ginipullosta, käännyin terassin päässä oikealle ja olin älähtää ääneen. Naapuriterassilla, kolmen metrin päässä minusta oikealle, oli aurinkotuoli, ja sen selkänojan yläpuolelta pilkkotti ruskean kiharan tukan peittävä takaraivo. Rukoilin hiljaa mielessäni, että mies olisi unessa – että minun ei tarvitsisi viettää kokonaista kesää sellaisen henkilön naapurina, joka oli kuullut minun kailottavan suureen ääneen jotakin *kunnon vanhanaikaisesta jalkahommasta*.

Kuin lukien ajatukseni mies nojautui eteenpäin, tarttui puutarhapöydällä olevaan olutpulloon, otti hörpyn ja asettui takaisin tuoliinsa.

”Hyvä pointti. Minun ei tarvitse edes ottaa Crocseja pois jalasta”, Shadi kuului sanovan. ”Mutta hei, nyt pitää lopettaa. Laita viestiä, onko kellarissa huumeita vai nahkaa.”

Käänsin selkäni naapurin terassille. ”En aio tarkistaa, ennen kuin tulet käymään.”

”Julmaa”, Shadi sanoi.

”Ei vaan painostuskeino”, sanoin. ”Olet paras.”

”Ei kun sinä”, Shadi väitti ja lopetti puhelun.

Käännyin takaisin ruskeakiharaiseen päin puolittain odottaen, että hän huomioisi läsnäoloni, puolittain puntaroiden, olinko velvollinen esittelemään itseni.

New Yorkissa en ollut tuntenut yhtään naapuriani kovin hyvin, mutta tämä oli Michigania, ja sen perusteella, mitä isä oli kertonut poikavuosistaan North Bear Shoresissa, olin täysin valmistautunut siihen, että joutuisin jossakin vaiheessa lainaamaan tälle miehelle sokeria (Huom.! Osta sokeria).

Rykäisin ja asettelin kasvoilleni ilmeen, jonka uskoin käyvän ystävällisestä hymystä. Mies nojautui eteenpäin hör-

pätäkseen taas olutpullostaan, jolloin huusin hänen puolelleen: ”Anteeksi, että häiritsin!”

Mies heilautti epämääräisesti kättään, käänsi sitten sylissään olevan kirjan sivua. ”Onko jalkahommassa vaihtokaupan välineenä jotakin vikaa?” hän kysyi karhealla, kyllästyneen kuuloisella äänellä.

Irvistin haeskellessani aivoistani jotakin vastausta – mitä tahansa vastausta. Vanha January olisi tiennyt, mitä sanoa, mutta nyt mielessäni oli yhtä autiota kuin siellä oli joka kerta avatessani Microsoft Wordin.

Okei, ehkä minusta oli kuluneen vuoden aikana tullut vähän erakko. Ehkä en ollut *täysin* varma siitä, mihin olin aikani kuluneena vuotena käyttänyt. En ainakaan äidin luona käymiseen, kirjoittamiseen enkä näköjään naapureitteni vikittelemiseenkään.

”No joka tapauksessa”, huikkasin, ”minä asun nyt täällä.”

Mies heilautti taas välinpitämättömään tyyliin kättään aivan kuin olisi lukenut ajatuksiani ja murahti: ”Kerro, jos joskus tarvitset sokeria.” Äänensävyn perusteella hän olisi voinut pikemminkin tarkoittaa: *Älä puhu minulle enää ikinä paitsi jos huomaat, että taloni on tulella, ja siinäkin tapauksessa odota mieluummin palokuntaa.*

Se siitä keskilämmen vieraanvaraisuudesta. New Yorkissa naapurimme olivat sentään tuoneet meille pikkuleipiä, kun muutimme taloon. (Ne olivat gluteenittomia ja LSD:llä terästettyjä, mutta ajatushan oli tärkein.)

”Tai jos kaipaat ajo-ohjeita lähimpään Fetisistin valintaan”, Mörökölli lisäsi.

Puna lehahti poskilleni, yhtä lailla nolostumisen kuin kiukunkin takia. Sanat karkasivat suustani, ennen kuin eh-

din harkita: ”Odottelen vain, että näen sinun autosi lähtevän pihasta, ja ajan perässä.” Mies nauroi – karheasti, yllättyneenä – mutta ei siltikään vaivautunut kääntymään minuun päin.

”Oli todella mukava tavata”, lisäsin purevasti, käännyin kannoillani ja kiiruhdin lasisten liukuovien kautta takaisin sisälle talon suojiin. Sisällä joutuisinkin mitä luultavimmin piileskelemään koko edessä olevan kesän.

”Valehtelija”, kuulin miehen murahtavan, kun kiskaisin oven kiinni.

Hautajaiset

EN OLLUT VIELÄ VALMIS tutkimaan talon muita huoneita, joten asetuin pöydän ääreen kirjoittamaan. Kuten tavallista, tyhjä tiedosto tuijotti minua syyttävästi kieläytyen täyttämästä itse itseään sanoilla ja merkeillä, täysin riippumatta siitä, miten kauan tuijotin takaisin.

Onnellisissa lopuissa on sellainen juttu, että niitä on helpompi kirjoittaa, jos uskoo niihin itse.

Ja minä uskoinkin – aina isän hautajaispäivään asti.

Me kaikki olimme joutuneet jo kestäämään niin paljon, vanhempani ja minä. Jotenkin olimme kuitenkin aina selviytyneet ja jatkaneet eteenpäin entistä vahvempina, ja kodissamme oli ollut vielä enemmän rakkautta ja naurua kuin aiemmin. Kun olin lapsi, vanhempani olivat asuneet jonkin aikaa erillään. Äitiin oli iskenyt jonkinlainen identiteettikriisi: hän oli alkanut tuijotella ulos ikkunoista kuin toivoen, että näkisi itsensä siellä elämässä elämäänsä ja saisi sillä tavoin selville, mitä hänen pitäisi elämällään tehdä.

Sitten, kun isä muutti takaisin kotiin, seurasi keittiötanssien, käsistä kiinni pitämisten ja otsalle suukottelujen vaihe. Sen jälkeen äidin syöpädiagnoosi ja järkyttävän kallis juhlapäivällinen hänen haistatettuaan taudille pitkät: me söimme kuin mitkään miljonäärit, nauroimme niin että isän ja äidin hirveän kallis viini ja minun italialainen limuni ryöpsähtivät ulos nenistämme aivan kuin meillä olisi ollut varaa haaskata niitä, aivan kuin syöpähoitoja varten otettua velkaa ei olisi ollutkaan. Sitten syövän uusiminen, rinnanpoistoleikkaus ja toivo elämän jatkumisesta: tulivat keramiikkakurssit, seurataanssikurssit, joogakurssit, marokkolaisen ruuan valmistuskurssit, joilla vanhempani täyttivät vapaa-aikansa kuin olisivat vakaasti päättäneet ahtaa niin paljon elämää niin vähään aikaan kuin suinkin mahdollista. Pitkiä viikonloppuja minun ja Jacquesin luona New Yorkissa, metromatkoja joiden aikana äiti rukoili, etten kertoisi enää yhtään hervotonta juttua pössyttelevistä naapureistamme Sharynistä ja Karynistä (eivät sukua toisilleen; ujuttivat ovementa alta säännöllisin väliajoin informatiivisia Litteä Maa -liikkeen lehtisiä), koska pelkäsi pissaavansa housuun, samalla kun isä lyttäsi Litteä Maa -teoriaa puoliiääneen Jacquesille.

Vastoinkäymisiä – onnellinen loppu. Koettelemuksia – onnellinen loppu. Sytostaattihoidoja – onnellinen loppu.

Ja sitten, kesken kaikkein onnellisinta loppua, isää ei enää ollut.

Siellä minä seisoin, sen episkopaalisen kirkon eteisessä, jossa vanhempani olivat käyneet, keskellä hyödyttömiä sanoja kuiskailevien, mustiin pukeutuneiden ihmisten merta, ja minusta tuntui kuin olisin kävellyt sinne unissani. Hädin

tuskin muistin lennon, matkan lentokentälle, pakkaamisen. Ja ajattelin, noin miljoonannen kerran viimeksi kuluneiden kolmen päivän aikana, että isä oli *poissa*.

Äiti oli mennyt käymään vessassa, joten olin yksin, kun näin hänet: ainoan naispuolisen hautajaisvieraan, jota en tunnistanut. Naisella oli harmaa mekko ja nahkasandaalit, olkapäillä virkattu hartiahuivi, valkoiset hiukset tuulen jäljiltä sekaisin. Hän tuijotti minua suoraan silmiin.

Vähän ajan kuluttua hän lähti astelemaan minua kohti, ja syystä tai toisesta minusta tuntui kuin olisin saanut nyrkistä vatsaan. Aivan kuin kehoni olisi tiennyt ennen mieltäni, että kaikki muuttuisi. Tuon tuntemattoman naisen läsnäolo isän hautajaisissa nyrjäyttäisi elämäni sijoiltaan yhtä lailla kuin isän kuolema oli jo tehnyt.

Nainen pysähtyi eteeni vähän arasti hymyillen. Hän tuoksui vaniljalta ja sitrukselta. ”Hei, January.” Ääni oli hengästyneen kuuloinen, sormet kieputtivat hermostuneesti hartiahuivin hapsuja. ”Olen kuullut sinusta niin paljon.”

Vessan ovi heilahti auki naisen takana, ja äiti astui ulos. Hän pysähtyi niille sijoilleen, jähmettyi paikoilleen kasvoilla ilme, jota en osannut tulkita. Oliko se järkytystä, kauhua? Vai välähdyksenomainen tajuaminen?

Äiti ei halunnut, että puhun naisen kanssa. Miksi?

”Olen isäsi vanha ystävä”, nainen sanoi. ”Hän merkitsee... *merkitsi* minulle hyvin paljon. Olen tuntenut hänet jostaquinkin koko ikäni. Olimme pitkään erottamattomat ja – hän puhui sinusta ihan koko ajan.” Naisen yritys naurahtaa huolettomasti meni valovuoden verran pieleen.

”Anteeksi”, hän sanoi käheästi. ”Lupasin itselleni, etten itkisi, mutta...”

Oli kuin minut olisi tönäisty alas pilvenpiirtäjän katolta ja putoaminen vain jatkuisi ja jatkuisi.

Vanha ystävä. Niin hän oli sanonut. Ei *rakastajatar* eikä *rakastettu*. Sen perusteella, miten hän itki, minä kuitenkin tiesin – katsoin sitä kuin jotakin peilitalon vääristämää versiota äidin kyynelistä siunaustilaisuuden aikana. Naisen kasvot olivat kuin kopio omistani aamulla peilissä taputelllessani peitevoidetta mustien silmänalusten peitoksi. Isän kuolema oli särkenyt hänet peruuttamattomasti.

Hän kaivoi jotakin taskustaan. Kirjekuori, jonka päällä oli minun nimeni. Kirjekuoren päällä oli avain. Avaimenperänä toimivaan paperiliuskaan oli raapustettu osoite samalla harottavalla käsialalla kuin kirjekuoreen. Käsialalla, josta ei voinut erehtyä – se oli isän.

”Hän halusi, että sinä saat sen”, nainen sanoi. ”Se on sinun.”

Hän sysäsi kirjekuoren käteeni, ei vetänyt omaa kättään heti pois. ”Se on ihana talo, aivan Michigan-järven rannalla”, hän tokaisi. ”Ihastut siihen ikihyviksi. Niin hän aina sanoi. Ja kirje on syntymäpäivääsi varten. Voit avata sen silloin tai... milloin tahansa.”

Syntymäpäivääni varten. Syntymäpäivääni oli seitsemän kuukautta. Isä ei olisi juhlimassa sitä minun kanssani. Isä oli poissa.

Naisen takana äiti sai toimintakykynsä takaisin ja lähti tulemaan meitä kohti murhanhimoinen ilme kasvoillaan. ”*Sonya*”, hän sähisi.

Ja sillä hetkellä tajusin.

Äiti oli tiennyt, kun taas minut oli pidetty pimennossa.

Suljin Word-tiedoston, ikään kuin klikkaamalla tiedoston nurkassa olevaa pientä x-kirjainta klikkaisin pois myös

muistot. Saadakseni muuta ajateltavaa selasin saapuneita sähköpostejani ja pysähdyin agenttini Anyan viimeisimmän viestin kohdalle.

Se oli tullut kaksi päivää sitten, ennen kuin lähdin New Yorkista, ja olin keksinyt aina vain älyttömämpiä syitä lykätäkseni sen lukemista. Piti pakata. Piti siirtää tavaroita varastoon. Ajaa autoa. Kokeilla, miten paljon vettä ehtii juoda samalla kun pissaa. ”Kirjoittaa”, vahvasti lainausmerkeissä. Kännissä. Nälkäisenä. Vielä kuitenkin hengittäen.

Kustantajien suuntaan Anya oli kovanaaman, varsinaisen bulldoggin, maineessa, mutta kirjoittajia kohtaan hän oli vähän kuin neiti Honey, *Matildan* herttainen opettaja, yhdistyneenä seksikkääseen velhoon. Anyaa halusi aina kiihkeästi miellyttää, kahdesta syystä. Toisaalta hän herätti kirjailijassa sellaisen tunteen kuin keneltäkään muulta ei voisi koskaan saada yhtä paljon rakkautta ja ihailua kuin häneltä. Toisaalta hänen oli helppo uskoa usuttavan kirjailijansa kimppuun vaikka liudan pytoneita, jos hän vain halusi.

Kulautin kurkkuun loput illan kolmannesta gininonicistani, avasin Anyan sähköpostin ja luin:

Heiiii, sinä ihana ja ihmeellinen meduusa, taikuri taiteilijaksi, rahasamponi mun,

tiedän, miten ÄLYTÖN tilanne on ollut sinun päädyssäsi, mutta Sandyttä tuli taas viestiä – haluaa todellakin tietää, miten käsikirjoitus edistyy kautta onko se edelleen valmistumassa kesän loppuun mennessä. Kuten aina, olen enemmän kuin valmis hyppäämään puhelimeen (tai pikaviestipalveluun

tai Pegasoksen selkään, jos tarve vaatii) ja pallottelemaan kanssasi ideoita/kehittelemään juonen yksityiskohtia/tekemään IHAN MITÄ VAIN, mikä auttaa saattamaan maailmaan lisää sitä huimaavaa romantiikan huumaa, jota kukaan ei pue sanoiksi yhtä hyvin kuin sinä! Neljä kirjaa neljässä vuodessa on toki aika mahdoton suoritus kenelle tahansa (jopa sinun kaltaisellesi harvinaislaatuiselle lahjakkuudelle), mutta olen vahvasti sitä mieltä, että Sandy Lowen murtumispiste on käsillä, ja nyt on tullut aika vain puskea kirja maailmaan, jos mitenkään mahdollista.

Anya

Puskea kirja maailmaan. Epäilin vahvasti, että minun olisi kesän lopulla helpompi puskea sisuksistani maailmaan täysi-aikainen ihmislapsi kuin kirjoittaa uusi kirja ja myydä se kustantajalle.

Päätin, että jos menisin nyt nukkumaan, voisin nousta aikaisin ylös ja suoltaa paperille muutaman tuhat sanaa. Jään epäroimään alakerran makuuhuoneen kynnykselle. En voinut päätellä mistään, missä sängyssä isä ja Se nainen olivat yhdessä maanneet.

Olin geriatriksen aviorikoksen huvipuistossa. Se olisi voinut olla huvittavaa, jollen olisi kadottanut kykyäni pitää huvittavana yhtään mitään tämän kuluneen vuoden aikana, jonka olin viettänyt laatien romanttisia romaaneita, jotka loppuivat siihen, että bussikuski nukahtaa ja koko henkilökaarti syöksyy alas kallionjyrkännettä.